Kompetencije odgojitelja za suradnju putem suvremenih medija

Lepčić, Martina

Undergraduate thesis / Završni rad

2016

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Teacher Education / Sveučilište u Zagrebu, Učiteljski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:147:265568

Rights / Prava: In copyright / Zaštićeno autorskim pravom.

Download date / Datum preuzimanja: **2024-03-28**

Repository / Repozitorij:

University of Zagreb Faculty of Teacher Education - Digital repository

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
UČITELJSKI FAKULTET
ODSJEK ZA ODGOJITELJSKI STUDIJ

PREDMET: PARTNERSTVO VRTIĆA OBITELJI I ŠKOLE

MARTINA LEPČIĆ

ZAVRŠNI RAD

KOMPETENCIJE ODGOJITELJA ZA SURADNJU PUTEM SUVREMENIH MEDIJA

Čakovec, lipanj 2016.

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
UČITELJSKI FAKULTET
ODSJEK ZA ODGOJITELJSKI STUDIJ

PREDMET: PARTNERSTVO VRTIĆA, OBITELJI I ŠKOLE

ZAVRŠNI RAD

Kandidat: Martina Lepčić

TEMA I NASLOV ZAVRŠNOG RADA: Kompetencije odgojitelja za suradnju putem suvremenih medija

MENTOR: dr. sc. Anka Jurčević Lozančić, izvanredni profesor
SUMENTOR: Adrijana Višnjić Jevtić, prof.

Čakovec, lipanj 2016.

SADRŽAJ:

SAŽETAK ... 3
SUMMARY ... 4
1.UVOD ... 5
2. KOMPETENCIJE ODGOJITELJA ... 6
2.1. Kompetencije prema Nacionalnom okvirnom kurikulumu ... 8
3. SURADNJA ... 11
3.1. Obilježja suradničkog odnosa ... 13
4. SUVREMENI OBLICI SURADNJE ... 16
4.1.Programi za roditeljekao suvremeni oblik suradnje ... 19
5. SURADNJA PUTEM SUVREMENIH MEDIJA ... 22
5.1.*Web* stranice - stranice dječjih vrtića ... 22
5.1.1 Analiza internetskih stranica dječjih vrtića ... 23
5.2. Društvena mreža – *Facebook* ... 25
5.2.1. Privatnost sadržaja ... 26
5.2.2. Zaštita slika ... 27
5.3. Aplikacije *Viber*i *WhatsApp* ... 27
6. ZAKLJUČAK ... 29
LITERATURA ... 30
BIOGRAFIJA ... 32

SAŽETAK

U odnosima odgojno – obrazovne ustanove i obitelji postoji potreba kvalitetne, slobodne i obostrane komunikacije odgajatelja i roditelja s naglaskom na uspostavljanje komunikacije pomoću suvremenih medija.

U radu se nastoji odrediti pojam kompetencija, obilježja suradnje i suradničkog odnosa, te suvremenih oblika suradnje. Također se predstavlja suradnja putem web stranica, društvenih mreža i različitih komunikacijskih aplikacija.

Bitna pretpostavka u radu s djetetovim roditeljima je kvaliteta uspostavljene komunikacije te da roditelji osjećaju razumijevanje i prihvaćanje, te spremnost odgojitelja na podršku i pomoć.

Prikazan je suvremen način komunikacije koji je danas roditeljima najpristupačniji te zahtjeva minimum njihovog vremena i truda. Svaka vrsta komunikacije, osim pozitivnih, ima i negativnih strana pa tako i ova. Ova vrsta komunikacije zahtjeva posjedovanje računala, pametnih mobitela ili sličnih uređaja, vještineza korištenje tih uređaja te pristup internetu što si neki roditelji ne mogu priuštiti ili nemaju vještine za korištenje istih.

KLJUČNE RIJEČI: kompetencije, odgojitelj, roditelj, suradnja, suvremeni mediji

SUMMARY

In the relationship between an educational institution and a family there is a need for a quality and free communication between the education and parents. The emphasis is on the process of establishing communication with the help of the modern media.

The thesis aims at defining the concept of competencies, features of cooperation and cooperative relationship as well as contemporary forms of cooperation. The thesis also depicts online and social media cooperation, and various mobile phone applications.

Important assumption in the work with the child's parents is the quality of the established communication, parents' feelings of understanding and acceptance, and educators' willingness to support and to help.

The thesis depicts modern means of communication which are most acceptable to parents and require minimum of their time and effort. Like any other type of communication, this kind of communication besides many positive, has some negative sides as well. This type of communication requires possession of a computer, a smartphone or some similar devices, skills to use those devices and Internet access. Parents sometimes cannot afford those devices, or just do not have the skills that are necessary to use them.

KEY WORDS: an educator, competencies, cooperation, modern media, parents.

1.UVOD

Biti kvalitetnim odgojiteljem danas ne znači samo biti uspješnim u radu s djecom, već i biti uspješnim u građenju odnosa sa svim sudionicima odgojno-obrazovnog procesa, a naročito s roditeljima jer je upravo građenje tog odnosa i najzahtjevnije.

Na odgoj i razvoj djeteta utječe suradnja obitelji i dječjeg vrtića. Pa tako uspješna suradnja između odgojitelja i roditelja doprinosi plodonosni uspjeh za dijete i njegov fizički, emocionalni, intelektualni i spoznajni razvoj. No, što je potrebno da bi odgojiteljii roditelji bili kompetentni suradnici ili čak i partneri?

U ranim i predškolskimgodinama djetetovog života vrloje važno da odgojiteljii roditeljislobodno komuniciraju. Djetetov uspjeh raste što je bolja komunikacija odgojiteljai roditelja, ono je izravni svjedok uloge roditelja i odgojitelja i njihove međusobne suradnje.

U današnjem užurbanom životu roditelji teško pronalaze vremena kako bi izgradili odnos s odgojiteljima. Nije rijetkost da su nezainteresirani za suradnju te da izbjegavaju duži boravak u vrtiću (roditeljski sastanci, radionice…). Nametanjem suradnje roditeljima mogućnost je za sve veću nezainteresiranost. Nuđenjem više vrsta suradnje, roditeljima dajemo mogućnost da sami izaberu njima najlakši način građenja odnosa s odgojiteljima.

2. KOMPETENCIJE ODGOJITELJA

Anić (2006) definira kompetenciju kao priznatu stručnost, sposobnost kojom netko raspolaže. Postoji nekoliko načina određivanja ili definiranja profesionalne kompetencije odgojitelja. Autorica Bredekamp (1994, prema Slunjski i sur., 2006) objašnjava kako se često pri tome koristimo procjenama akademske zajednice koja u sklopu svoje profesionalne pripreme definira očekivane ishode učenja i potrebne vještine ili se pak orijentiramo na procjenu praktičara o znanjima, vještinama i sposobnostima potrebnim za uspješno obavljanje profesionalne zadaće.

Goffin i Day (1996) sagledavaju znanja i vještine koje predstavljaju sastavnice odgojiteljeve kompetencije pa prema njima kompetentan odgojitelj:

- Spreman je rasti i razvijati se,
- Brižljiv je promatrač,
- Poznaje zajednicu u kojoj živi i radi,
- Poznaje razvojne karakteristike djeteta,
- Ima smisla za humor,
- Postavlja motivirajuća pitanja,
- Spreman je na rizik.
- Shvaća da su organizacija i red važni,
- Tolerira zbrku i istražuje,
- Fleksibilan je i sposoban za čuđenje…

Kompetencije odgojitelja možemo promatrati kao „*kompleksan mozaik različitih područja znanja i vještina koja su nužno uključena u praktično područje svakog*

profesionalca“ (Slunjski i sur., 2006, str. 46) pa tako razvoju tih kompetencija valja pristupiti holistički.

Milanović i sur. (2014) navode kako odgojitelj u Hrvatskojpredškolskoj praksi ima deklarativnu slobodu koja ga usmjerava k djetetu i njegovoj obitelji te koja mu nalaže stalan aktivan odnos prema stručnjacima, novim znanjima i vlastitoj osobnosti. Iz toga proizlazi da kvaliteta njegova rada ovisi o tome kakve odnose gradi sa svim sudionicima odgojno-obrazovnog procesa i kakva znanja, vještine i osobnosti unosi i razvija tijekom obavljanja svoje profesionalne uloge. Tako će tokom svojeg cjeloživotnog obrazovanja odgojitelj neka svoja znanja tijekom vremena odbaciti kao neprimjerena i nepotrebna, a neka prihvatiti kao vlastito uvjerenje i dio vlastite uspješne prakse.

Mlinarević (1999) piše kako je demokratizacija društva bitno promijenila ulogu odgojitelja od izvršitelja programa i „prenositelja“ znanja do stvaratelja i interpretatora programa koji organizira okruženje i djetetovo učenje uz primjereno vođenje i posredovanje. Tako dolazi do novog shvaćanja odgojiteljeve kompetencije – opseg i vrsnoća znanja i vještine uz sposobnost kritičkog propitivanja osobne odgojne prakse. Ono što kompetencija omogućuje odgojitelju je autonomno promišljanje odgojno-obrazovnih ciljeva, samostalni izbor i odluke o načinima ponašanja kao i učinkovitiju komunikaciju s djetetom, roditeljima i suradnicima. Prema Miljak (1996)karakteristike autonomnog odgojitelja su:

- Neovisnost od autoriteta,
- Sigurnost u svoju stručnu kompetenciju,
- Sposobnost uvažavanja potreba i interesa djeteta,
- Kreativnost u stvaranju i realizaciji programa,
- Ravnopravno partnerstvo u suradnji sa stručnim timom, roditeljima i dr.

Možemo zaključiti da je autonoman onaj odgojitelj koji svoju neovisnost o autoritetima temelji na visokoj razini profesionalne kompetencije koja mu omogućuje kreaciju programa i kreativno ostvarivanje programa.

Od suvremenog odgojitelja očekuju se različite kompetencije, pa tako i one vezane za kvalitetnu suradnju s roditeljima. No, može se dogoditi da dobar i kompetentan odgojitelj ima poteškoća u građenju partnerskih odnosa s roditeljima. Milanović i sur. (2014) pišu kako su rad s djecom i suradnja s roditeljimadva, međusobno različita, dijela odgojiteljske profesionalne uloge. Biti roditelj djetetu i suradnikodrasloj osobi dvije su, međusobno različite, vještine. Uz sve kompetencije za rad s djecom, odgojitelj mora imati i znanja, vještine i značajke ličnosti kojisu potrebni za komunikaciju i partnerstvo s odraslima.Rončević i Vičević (2015)smatraju da su osnovni preduvjet profesionalnih kompetencija osobne kompetencije. Osobne kompetencije čine vrijednosti koje nosi svaki odgojitelj ponaosob i po čemu se međusobno razlikuju. Te vrijednosti u sebi objedinjuju njihov izgled, kao i njihove osobine koje pozitivno utječu na odgoj i obrazovanje djece. Profesionalne kompetencije odgojitelja odlike su koje se stječu završenim pedagoškim profilom obrazovanja te radom u praksi, a podrazumijevaju pravila ispravnog rada s djecom u svrhu učinkovitosti istog.

U proteklih desetak godina promijenila su se očekivanja društva u odnosu na odgojitelja. Sada je odgojiteljeva uloga zahtjevnija i složena, kao i očekivanja djece, roditelja, suradnika i dr. Samo kompetentan odgojitelj koji posjeduje temeljna znanja i vlada vještinama i strategijama za građenje i njegovanje kvalitetnih odnosa može odgovoriti tako zahtjevnoj ulozi. Kompetencija odgojitelja ne počiva isključivo u odnosu za djecu i prema djeci. Činjenica je da odgoj i obrazovanje predškolske djece uključuje poticanje učenja i razvoja djece kroz oblikovanje fleksibilne organizacije, poticajnog okruženja, otvorenog kurikuluma, djelotvornih postupaka odgojitelja i kvalitetne interakcije te složenu interakciju s mnogobrojnim sudionicima (roditelji, kolege, javnost).

2.1. Kompetencije prema Nacionalnom okvirnom kurikulumu

Osam je temeljnih kompetencija za cjeloživotno obrazovanje koje je preuzeo Nacionalni kurikulum, a koje je Republika hrvatska također prihvatila, to su:

- Komunikacija na materinskom jeziku;

- Komunikacija na stranim jezicima;
- Matematička kompetencija i osnovne kompetencije u prirodoslovlju i tehnologiji;
- Digitalna kompetencija;
- Učiti kako učiti;
- Socijalna i građanska kompetencija;
- Inicijativnost i poduzetnost;
- Kulturna svijest i izražavanje.

Komunikacija na materinskom jeziku odnosi se na pravilno i stvaralačko usmeno i pismeno izražavanje, tumačenja osjećaja, misli, koncepta, stavova i činjenica te jezičnom međudjelovanju u nizu različitih društvenih i kulturnih situacija (rad, obrazovanje, slobodno vrijeme i svakodnevni život). Jednako tako uključuje i razvoj svijesti o utjecaju jezika na druge i na uporabu jezika na pozitivan i odgovoran način.

Komunikacija na stranim jezicima odnosi se na razumijevanje, usmeno i pismeno izražavanje te tumačenja koncepta, misli, osjećaja, stavova i činjenica na stranom jeziku. Ova sastavnica značajna je zbog razvoja kompetencijske vještine međukulturnog razumijevanja.

Matematička kompetencija i osnovne kompetencije u prirodoslovlju i tehnologiji uključuju osposobljavanje djeteta za razvijanje i primjenu matematičkog mišljenja u rješavanju problema s kojima se svakodnevno susreće. Obuhvaća osposobljenost za uporabu znanja i metodologije kojima se objašnjava svijet prirode radi postavljanja pitanja i zaključivanju na temelju činjenica. Ova vrsta kompetencija, također, uključuju i razumijevanje promjena nastalih ljudskom djelatnošću te odgovornost pojedinca kao građanina.

Digitalna kompetencija podrazumijeva sigurnu i kritičku uporabu informacijsko – komunikacijske tehnologije u radu, osobnom i društvenom životu te u samoj komunikaciji. Ključni element su osnovne informacijsko – komunikacijske vještine i sposobnost kao što je uporaba računala za pronalaženje, procjenu, pohranjivanje, stvaranje, prikazivanje te razmjenu informacija.

Sljedeća u nizu kompetencija je učiti kako učiti. Nju karakterizira osposobljenost za proces učenja i ustrajnost u učenju, organiziranje vlastitog učenja te učinkovito upravljanje vremenom i informacijama u samostalnom i grupnom učenju.

Socijalna i građanska kompetencija podrazumijeva osposobljenost za međuljudsku i međukulturnu suradnju.

Inicijativnost i poduzetnost podrazumijeva sposobnost pojedinca da ideje pretvori u djelovanje, a uključuje stvaralaštvo, inovativnost i spremnost na preuzimanju rizika te mogućnost planiranja i vođenja projekta za postizanje ciljeva. Ključna je zavođenje svakodnevnog, profesionalnog i društvenog života pojedinca te čini osnovu za stjecanje specifičnih znanja i vještina koji su potrebni za pokretanje društvenih i tržišnih djelatnosti.

Kulturna svijest i izražavanje odnosi se na svijest o važnosti stvaralačkog izražavanja ideja, iskustva i emocija kod umjetnosti i medija, uključujući glazbu, ples, kazališnu, književnu i vizualnu umjetnost. Uključuje i poznavanje svijesti o lokalnoj, nacionalnoj i europskoj kulturnoj baštini i njihovu mjestu u svijetu.

Temeljne kompetencije smatraju se vidljivim rasponom znanja i vještina kojima će odrasli koji rade s djecom olakšati djeci njihovo učenje i sam razvoj. One mogu pomoći pojedincu da otkriju što zapravo pokušava ostvariti te da uključi svoja znanja i vještine koje je razvio kroz obuku i obrazovanje. Roditeljima sustav kompetencija odgojitelja može pomoći u izgradnji širenja svijesti i poštovanja prema ranom odgoju i obrazovanju. Odgojiteljima te iste kompetencije pružaju okvir za profesionalni razvoj vodeći ih di novih uvjerenja u tijeku profesionalnog razvoja u različitim fazama karijere.

3. SURADNJA

Dječji vrtić, kao zajednica koja uči, posebnu pozornost posvećuje kvalitetnoj suradnji odgojno-obrazovne ustanove i obitelji, kao i kvalitetnom sudjelovanju lokalne zajednice u životu vrtića, ali i obratno.

Posljednjih godina, pod utjecajem rezultata mnogih znanstvenih istraživanja u svijetu i u nas, ali i napora znanstvenika da znanstvena iskustva približe odgojno-obrazovnoj praksi (Popkin, 1989; Powel, 1994; Maleš, 1996; Miljak, 1996; Milanović i sur., 2009; Ajduković, 2006, prema Slunjski, 2008), postepeno je zaživjela ideja veće uključenosti obitelji i lokalne zajednice u život dječjeg vrtića. Osvješćivanjem i prihvaćenjem svojih uloga u odgoju i obrazovanju djece, svi čimbenici odgojno-obrazovnog sustava preuzimaju i odgovornost i inicijativu u izgradnji partnerskih odnosa na relaciji vrtić – obitelj – lokalna zajednica, jer je kvalitetan partnerski odnos jedan od uvjeta koji je nužno zadovoljitikakobi dječji vrtić mogao funkcionirati kao zajednica koja uči.

Ljubetić (2007) piše da iako su i dječji vrtić i obitelj prirodno usmjereni jedno na drugo, jer imaju zajednički cilj – zdravo, samopouzdano, kompetentno, odgojeno i obrazovano dijete, često se stječe dojam kako nedovoljno surađuju na svojem putu prema istom cilju. Navodi i sljedeće moguće razloge:

- Nedovoljna osviještenost potrebe za stvarnom suradnjom;
- Nedostatna znanja o ulozi i zadaćama odgojitelja (i ostalih) u uspostavljanju, građenju, održavanju i produbljivanju odnosa vrtića, obitelji i lokalne zajednice te njihovu utjecaju na ukupna postignuća djece;
- Nedovoljna informiranost roditelja o njihovim ulogama u životu djeteta te pravima koja iz tog proizlaze;
- Nedostatne praktične vještine odgojitelja (i ostalih) potrebnih za stvaranje, održavanje i produbljivanje odnosa, izgradnju partnerstva i timski rad, kao i osobnog faktora – stvarne želje i spremnosti pojedinca (odgojitelja i ostalih) za

djelatno uključivanje i preuzimanje inicijative u izgradnji partnerstva vrtića, obitelji i lokalne zajednice.

Petrović-Sočo (1995) navodi da ako roditelji i odgojitelji temelje svoj odnos prema drugom na jasnom stavu da im je zajednička briga odgoj djeteta i da svaka strana unosi različite vještine i iskustva u obavljanje tog zadatka onda su na dobrom putu uspostavljanja partnerskih odnosa.

Rosić i Zloković (2002) govore da suradnja ne samo od odgojitelja nego i od roditeljazahtjeva vrijeme i energiju. Pa tako aktivnosti u koje smo planirali i naumili uključiti roditeljemoraju roditeljubiti od pomoći i ne smiju od njih zahtijevati mnogo vremena ili previše truda. S obzirom da su mnoge obitelji izložene teškim životnim problemima, nužno je postaviti realistična očekivanja kako bi tada roditeljividjeli korist od intenzivnije suradnje s dječjim vrtićem. Na roditeljevalja gledati kao na partnere kojima se pomaže da prepoznaju, a zatim i otklone nastale probleme. Bitna pretpostavka u radu s djetetovim roditeljima je kvaliteta uspostavljene komunikacije i osjećaj roditelja da ga razumijemo, a zatim i osjećaj da smo mu mi, kao profesionalci, spremni pomoći. Ako uspostavimo pozitivnu komunikaciju, rad s roditeljima prostran je kontinuum za primjenu različitih aktivnosti.

Mlinarević i Tomas (2010) smatraju da je suradnja roditeljai odgojitelja važan čimbenik socijalnog razvoja djeteta u institucijskom kontekstu. Odgojitelji i roditeljitrebali bi u međusobnu suradnju ulagati mnogo povjerenja, otvorenosti, tolerancije, objektivnosti i spremnosti za uvažavanje osobnih i profesionalnih kompetencija, uzajamno poštovanje, dijeljenje osjećaja i vještina, usklađivanje odgojnih utjecaja i zajedničko rješavanje problema u razvoju i odgoju djeteta. Odnosno, to je proces međusobnog informiranja, savjetovanja učenja, dogovaranja i druženja, ali i dijeljenje odgovornosti za cjeloviti dječji razvoj i postignuća. Dobrom suradnjom stvara se kontinuitet u odgoju i obrazovanju te omogućuje svakom pojedinom djetetu razvoj u sredini u kojoj će se osjećati sigurno, voljeno, sretno, prihvaćeno i zadovoljno, u sredini koja će djelovati poticajno na razvoj svih njegovih potencijala i u kojoj će se skrbiti o djetetovim specifičnostima. Roditeljii odgojitelji susreću se u istim odgojnim zadacima, svatko u svojoj ulozi, te ih shvaćamo kao partnere u zajedničkoj djelatnosti u kojoj su odnosi jednaki. Tako aktivno dijele informacije, obveze, ciljeve i odgovornosti vezane uz odgoj djeteta te imaju određena prava, ali i dužnosti (Pugh i De Ath, 1989, prema Maleš, 1994).

„Ustanova mora pružiti čitavu lepezu različitih mogućnosti komunikacije i podrške roditeljima i na taj način otvoriti komunikacijski prostor za suradnju. Time ustanova pokazuje da uistinu brine o dobrobiti svih obitelji i voljna je uspostaviti kvalitetan suradnički odnos“ (Maleš, 2012, str. 15)

Povjerenje, tolerancija,objektivnarazmjena informacija, zajedništvo te stalna težnja istom cilju bitni su uvjeti da bi odgojitelji i roditelji bili što usklađeniji, a time i uspješniji u odgoju i obrazovanju djece. Usklađenost odgojnih postupaka u obitelji i vrtiću otvara veće mogućnosti povoljnijem utjecaju na dijete, što će sukladno dječjim razvojnim mogućnostima potpomoći njegovom daljnjem odrastanju. Jednako tako, dobra suradnja za dijete ima posljedicu jačanja njegova osjećaja sigurnosti, vlastite vrijednosti u novoj sredini te porast broja korisnih reakcija i doživljaja kao rezultat razmjene znanja među odraslima. Kontinuitet i skladnost događanja u obiteljskoj sredini i predškolskoj ustanovi predstavljaju vrijedan stimulans djetetovom razvoju i prirodnom obogaćenju njegove osobnosti, smatra Špoljar (2003). Poštujući potrebe i pravo roditeljana aktivno sudjelovanje odgojitelji provode različite oblike suradnje.

3.1. Obilježja suradničkog odnosa

Miljak (1996) navodi kako suradnički odnos ne predstavlja samo podržavajućuinterpersonalnukomunikaciju odgojitelja i roditeljau kojoj se izmjenjuje znanje o djetetu i konkretnoj odgojnoj praksi, nego pretpostavlja i izravno sudjelovanje roditeljau izboru programa i u odgojnoj praksi, a ne samo u nekim odlukama. Da bi uopće postojao suradnički odnos mora postojati ravnopravnost uloga roditeljai odgojitelja te prihvaćanje i uvažavanje osobnosti i sposobnosti drugih, ne samo odraslih, već i djece. Takav odnos predstavlja i komplementarnost uloga, što bi značilo da je svaki sudionik kompetentan u svom području. Pa tako za odnos koji obilježava suradnju nema univerzalnog pravila, a pogotovo ne recepta kako uključiti roditeljeu odgojno-obrazovnu koncepciju dječjeg vrtića. Svaki roditeljima svoja očekivanja, svoje zahtjeve, pa i svoje razloge zašto svoje dijete šalje u vrtić.

Mogli bismo zaključiti kako je u tome odnosu vrlo bitan zajednički stav odgojitelja i roditeljao tome kakav žele da vrtić bude i što očekuju od njega. Tako dolazimo do podijeljenih uloga gdje odgojitelj mora biti svjestan da on ne može zamijeniti roditelj.Miljak (1996) jasno objašnjava kako se odgojitelji ne smiju postaviti u ulogu „ja sam profesionalac i znam bolje kako ću odgajati dijete od roditelja nestručnjaka“, jer odgojitelj je stručnjak koji može pomoći roditeljima, ali im ne smije određivati načine odgajanja. Roditeljisu ti koji su prvi i pravi odgojiteljisvoje djece.

Ako želimo utjecati na promjenu ponašanja drugih (naravno, nabolje) i ako ih želimo inspirirati da preuzmu inicijativu, mijenjaju sebe i svoje okruženje, Ljubetić (2009) objašnjava kako tada moramo početi od početka – od sustavnog građenja kvalitetnih odnosa, ali i ustrajati na njihovu njegovanju. Jer ako samo govorimo kako nam je netko važan, a vidimo i slušamo samo sebe i pod svaku cijenu pokušavamo nametnutisvoje stajalište kao jedino ispravno, brzo će nas razotkriti i odbaciti.

Milanović i sur. (2014) objašnjavaju da osobi kojoj želimo pružiti pomoć i potporu ili surađivati na zajedničkom poslu moramo dopustitiiskazivanje stava, mišljenja i osjećaja. U kontaktu s djetetom, sa skupinom djece, s njihovim roditeljima, s kolegicom u grupi, s drugim djelatnicima u vrtiću te u pojedinačnim odnosima moramo dopustiti otvorenost u iskazivanju što osoba osjeća i misli. Ako smo dopustili otvorenost osobama s kojima radimo i surađujemo, idući korak ka uspješnoj suradnji je pridavanje važnosti onome što su nam osobe rekle, pokazale ili iskazale na bilo koji drugi način. Tako će osobe uvidjeti da pridajemo važnost njihovom ponašanju, kazivanju, emocionalnom iskazu. Milanović i sur. (2014) navode da ako negiramo, ne primjećujemo ili umanjujemo važnost tuđeg iskaza, oni s kojima surađujemo:

- Prestat će iskazivati svoje stavove, mišljenja i osjećaje i usmjeriti svoje ponašanje na drugu osobu koja uvažava njihove potrebe;
- Pojačat će svoja nastojanja (biti sve glasniji, ponašat se napadno, agresivnije, ponekad dramatično) ne bi li nas potaknuli da pridajemo važnost njihovu postojanju, njihovoj potrebi i problemu.

Treći važan čimbenik za uspješnu suradnju je naše odgovarajuće djelovanje s obzirom na ono što su iskazane potrebe i problemi onih kojima pružamo potporu i suradnju.

Milanović i sur. (2014) kroz sljedeću tablicu prikazuju obilježja suradničkog odnosa:

OBILJEŽJA SURADNIKA (odgojitelj)	OBILJEŽJA ODNOSA	OBILJEŽJA SURADNIKA (roditelj ili skrbnik)
- pozitivan stav o sebi i drugima	- samopoštovanje - poštovanje - zaštita - poticanje	- pozitivan stav o sebi i drugima
- objektivnost s obzirom na situaciju, sebe i druge	- prikupljanje, primanje i davanje podataka, obrada podataka, analiza, logičko zaključivanje, dogovaranje	- objektivnost s obzirom na situaciju, sebe i druge
- emocionalna pismenost s obzirom na iskazivanje osjećaja i razumijevanja tuđih emocionalnih iskaza	- zajedništvo u radosti, strahu, tuzi..	- emocionalna pismenost s obzirom na iskazivanje osjećaja i razumijevanja tuđih emocionalnih iskaza

Tablica 1: Obilježja suradničkog odnosa (Mlinarević, 2014, str. 72)

Svakom porukom kazujemo nešto o sebi i o odnosu koji imamo prema sugovorniku, bilo verbalno ili neverbalno. Suradnja odgojitelja i roditelja najčešće je usmjerena na postizanje nečega pa prema tome odgojitelji kada komuniciraju s roditeljima trebaju se zapitati:

- Kako mogu jasno i razumljivo priopćiti određene sadržaje?
- Kako se načinom svoje komunikacije odnosim prema sugovorniku?
- Što kazujem o sebi dok mu to govorim?
- Što time želim postići kod sugovornika?

4. SUVREMENI OBLICI SURADNJE

Kako bi suradnja bila uspješna odgojitelj mora pažljivo slušati roditelja te objasniti roditelju koje točno informacije želi od njega. Pitanja kao što su: „Što Roko voli raditi kod kuće?“ ili „Što vam Ivana priča o događajima iz vrtića?“ nude roditeljimamogućnost da pričaju o svojoj djeci, a odgojiteljima omogućavaju bolje upoznavanje djeteta.

Rosić i Zloković (2002) tvrde kako uspostavljanje dobre suradnje s obitelji zahtjeva mnoge individualne kontakte, mnogo vremena, strpljenja te povezivanje sa stručnjacima različitih usmjerenja. Mnogi se roditeljičesto osjećaju posve bespomoćni zbog neinformiranosti o tome tko bi im uopće mogao pomoći u različitim problematičnim situacijama koje doživljavaju ili će doživjeti. Tada takvi roditelj, uz sve probleme s kojima se suočavaju, budu neprijateljski raspoloženi ili depresivni, pokazuju nedostatak empatije spram djeteta, postaju razdražljivi, a mogu iskazivati i različite druge negativne osjećaje spram odgojitelja i drugih stručnih suradnika. U predškolskim godinama djetetova života vrlo je važno da vrtić i obitelj slobodno komuniciraju. Vrtić i obiteljbi trebali biti usko povezani. Što je bolja komunikacija između roditelja i odgojitelja, to djeca imaju veću podršku i njihova iskustva učenja bit će pozitivnija. Kada sami odgojitelji tu komunikaciju prihvate kao osnovu djetetovog uspjeha, ona će postati dio svakodnevne aktivnosti.

Rosić i Zloković (2002) jednako tako pišu kako roditelja treba prihvatiti kao odraslog partnera, uz senzibilnost i empatiju te da se roditeljnikako ne smije podcjenjivati. Poželjno je poučavati roditeljaosnovnim vještinama komunikacije, ali jednako tako nije dobro umanjivati važnost onoga što nam je roditelj rekao. Treba imati realna očekivanja od roditelja i od programa koji se roditelju može ponuditi. Odgojitelj treba biti otvoren za razgovor i izbjegavati analiziranja. Jednako tako bi trebalo pomoći roditeljuda izloži neugodna ili nerazriješena zbivanja. Roditeljtreba svakako znati da, po potrebi, može računati na pomoć društva, vrtića ili drugih institucija. Kada stvorimo kod roditelja osjećaj da ga razumijemo i da smo mu spremni pomoći, možemo se nadati nastanku zajedničkog rada i dobre suradnje.

Odgojitelji roditeljimatrebaju ponuditi mjesto gdje će u diskreciji moći razgovarati te informacije koje odgojitelj primi treba smatrati povjerljivima. Za roditelje treba osigurati vrijeme, stvarati prilike te ih ohrabrivati da slobodno izraze svoje ideje, ciljeve, radosti i brige.

Rinaldi (2006, premaLjubetić, 2014), navodi kako je moguće ostvariti interakciju i komunikaciju s obiteljima na nove, stvarne načine putem sastanaka, intervjua, boravka roditelja u vrtiću, radionica te komunikacijom putem interneta.

Sastanci se mogu održat zbog više razloga. Roditeljima koji su svoje dijete po prvi puta upisali u jaslice ili vrtić treba dati mogućnost upoznavanja odgojitelja, ostalih roditelja te drugih zaposlenika u vrtiću. Na početku svake godine dobro je roditeljima prezentirati plan te metode rada odgojitelja. Jednako tako može se organizirati sastanak grupe roditelja koji su zainteresirani za diskusiju na određene teme. Tada se uzima u obzir razmišljanje svih sudionika, pozorno se slušaju te se na temelju toga razmatra tema. Sastanci se najčešće održavaju u prethodno dogovorenom vremenu koje je najpovoljnije za roditelje.

Intervjui se najčešće održavaju nekoliko dana pred polazak djeteta u vrtić kako bi se razgovaralo te razjasnila pojedina pitanja, informirali se i umirili roditelji te postigao dogovor oko ponašanja odraslih u prvim danima djeteta u vrtiću. Individualni intervjui održavaju se na zahtjev roditelja ili osoblja te obuhvaćaju specifične teme vezane za dijete, a koje brinu roditelje ili koji omogućavaju bliži i bolji dijalog u vezi razvoja osobnosti pojedinog djeteta.

Boravak roditelja u jaslicama najčešće se odvija tijekom inicijalnog perioda. Odgojitelji i roditelji zajednički dogovaraju te se personalizira svako dijete i obitelj, pri čemu se uzimaju u obzir potrebe svih triju sudionika i to: djeteta, obitelji i odgojitelja.

Radionice se tematski određuju te roditelji međusobno ili zajedno s djecom sudjeluju u radu. Time se postiže nevjerojatna izmjena informacija i komunikacije.

U komunikaciju putem interneta roditelji se mogu uključiti pasivno (kao čitatelji ponuđenih sadržaja) i aktivno (slanjem svojih upita, komentara ili sudjelovanjem na forumu). Informacije na ovaj način postaju dostupne i roditeljima čija djeca nisu polaznici vrtića, a vrtić pozivanjem na radionice čini dobar iskorak za podršku roditeljstvu u zajednici.

Crozier (1999, prema Višnjić Jevtić 2015) i Vincent (2000, prema Višnjić Jevtić 2015) opisali su uključivanje roditelja kroz četiri kategorije:

- Roditelji kao podrška (podupiru profesionalce, sudjeluju u obrazovnim radionicama, u financijskoj podršci te realizaciji kurikulumskih ciljeva),

- Roditelji kao potrošači (usmjereni su na ekonomsku dobrobit odgojno-obrazovne ustanove),

- Neovisni roditelji (ostvaruju minimalan kontakt s odgojno – obrazovnom ustanovom),

- Sudjelujući roditelji (sudjeluju u tijelima upravljanja na školskoj, lokalnoj i državnoj razini).

Crozier (1999, prema Višnjić Jevtić, 2015) navodi kako su najbrojnija kategorija neovisni roditelji. Hornby (2011, prema Višnjić Jevtić, 2015) prikazuje uključivanje roditelja kroz prizmu roditeljskih potreba i roditeljskog doprinosa. Pojedini roditelji, prilikom uključivanja, ovisno o vlastitim interesima i mogućnostima mogu dati doprinos u formiranju odgojno – obrazovnih politika, mnogi mogu doprinijeti sudjelovanjem kao izvor materijalne i socijalne podrške, većina roditelja surađuje s odgojno – obrazovnim stručnjacima, dok svi roditelji dijele informacije o djeci. Ovakvo je promišljanje usko povezano s roditeljskim potrebama pa tako svi roditelji trebaju informacije, većina roditelja treba vezu sa zaposlenicima odgojno – obrazovne ustanove, mnogi trebaju obrazovanje roditelja, a tek neki trebaju podršku u roditeljstvu.

Hornby (2011, prema Višnjić Jevtić 2015) navodi sedam principa koje je potrebno razviti za uspješno uključivanje roditelja. To su: povjerenje, poštovanje, kompetencije, komunikacija, posvećenost, jednakost i poštivanje prava. Ove principe trebaju razviti koliko odgojitelji toliko i roditelji.

Hrvatske ustanove ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja uključivanje roditelja provode ovisno o kulturi same ustanove. Neki uobičajeni oblici su roditeljski sastanci, razmjena informacija, radionice za roditelje i s roditeljima te zajedničko druženje djece i odraslih. Prema navedenoj podijeli može se zapravo govoriti o informiranju/komuniciranju te sudjelovanju u aktivnostima/volontiranju roditelja. Područje uključivanja u konstrukciju kurikuluma obuhvaća širi kontekst od informiranja i volontiranja tako da postoji prostor za

poticanje i uvođenje drugih oblika roditeljske uključenosti u rad ustanova ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja.

4.1.Programi za roditeljekao suvremeni oblik suradnje

Stevanović (2004) piše kako je roditeljepotrebno educirati za pružanje pomoći u osposobljavanju djeteta za cjeloživotno učenje te navodi i različite oblike, kao npr.:

- Radionice za roditelje;
- Roditeljikao voditelji radionica za roditelje;
- Individualni programi koje roditeljisamostalno savladavaju;
- Savjetodavno-motivirajući rad;
- Partnerski rad odgojitelja ili drugog stručnjaka s jednim ili više roditelja;
- Participiranje roditeljau programima vrtića;
- Video prezentacije;
- Izložbe;
- Predavanja za roditelje;
- Roditeljski sastanci.

Ljubetić (2014) navodi kako je suradnja između roditeljai odgojitelja, ali i ostalih stručnjaka, prepoznata kao važna sastavnica intervencijau ranom djetinjstvu, pružanja potpore obitelji, obrazovanja te zdravstvenih i drugih uslužnih programa namijenjenih djeci i obiteljima.

Stevanović (2004) tako navodi edukativni program za roditeljekoji obuhvaća:

- Anatomsko-fiziološke osobine djece vrtićke dobi;
- Značaj suradnje vrtića i obitelji na planu pripremanja djece za cjeloživotno učenje;
- Vrtićki kurikulum;

- Obveze i radovi djece u obitelji i vrtiću;
- Utjecaj sredstva masovnog komuniciranja na djecu rane dobi i način korištenja u odgojne svrhe;
- Učenje predškolske djece;
- Higijena učenja, uređenje prostora i planiranje vremena za vrtićke i izvanvrtićke aktivnosti;
- Utjecaj filma i televizije na djecu;
- Različiti izvori učenja;
- Radni dan djeteta – planiranje aktivnosti;
- Sadašnje i buduće potrebe djece.

Za razliku od Stevanovićevog edukativnog programa Starc i Pećnik (2010) opisuju program radionica s roditeljima „Rastimo zajedno“. Program je podijeljen u jedanaest širih tema, odnosno jedanaest radionica. Njihovi nazivi su:

- Roditelji 21. stoljeća;
- Četiri stupa roditeljstva;
- Roditeljski ciljevi i psihološke potrebe djeteta;
- Sva naša djeca i koliko ih volimo;
- Slušanje – važna vještina roditeljstva;
- Kako dijete uči o svijetu oko sebe;
- Granice: zašto i kako?;
- Kreiramo i biramo rješenja;
- Roditeljske odgovornosti i još poneka pitanja;
- Biti roditelj: utjecaji i izbori;
- Završetak i novi početak.

Program je namijenjen roditeljima najmlađe djece u dobi do četiri godine života. Radionice provode posebno educirani voditeljski timovi stručnjaka za podršku ranom razvoju. Svrha programa je omogućiti protok informacija, znanja, vještina i podrške koji roditeljima koriste u ispunjavanju njihovih roditeljskih odgovornosti te promiču rast i razvoj kako roditelja, tako i djeteta.

„Edukacija djece kao jedan aspekt pomoći, kako djetetu tako i roditelju, zapravo nije ideja „suvremenog“ doba. Još su Platon i Aristotel ulozi roditelja u životu djeteta pridali poseban značaj, zbog čega je roditeljima potrebno znanje. S pedagoškog stajališta ulozi roditelja i potrebi znanja u odgoju djece svoja djela posvetili su mnogi pedagozi kao što su J. A. Komensky, J. Lock, J. J. Rousseau, J. H. Pestalozzi i mnogi drugi“ (Rosić i Zloković, 2002, str. 179).

Odgojitelji moraju biti svjesni kako će neke roditeljerelativno brzo i diskretno uključiti u sustav edukacije i stručnog tretmana, no s druge će strane postojati i roditeljikoji usred kulturnih barijera, neobrazovanosti ili loših iskustva nisu pozitivno raspoloženi za aktivnosti koje se provode u vrtiću. Da bi roditeljpružio djetetu sve što može, kako bi ono napredovalo na tjelesnom, intelektualnom i socio-emocionalnom planu, odgojitelji ga trebaju poučiti da što brže potiče i ohrabruje dijete, održava higijenu, da uspostavlja dobresocio-emocionalneveze s djetetom, da pravilno prehranjuje dijete, da mu pruža pravovremenu zdravstvenu brigu te da pruži djetetu sve što može. Roditeljtreba, najbolje što može, uvidjeti svoju, vrlo bitnu, roditeljskuulogu.

5. SURADNJA PUTEM SUVREMENIH MEDIJA

Tehnologija danas nudi različite mogućnosti suradnje između odgojitelja i roditelja. Takav način suradnje omogućava zaposlenim roditeljimada u bilo koju dobu dana može pratiti novosti, saznati potrebne informacije i obavijesti od strane odgojitelja i vrtića. Društvene mreže i aplikacije za pametne telefone omogućavaju današnjim odgojiteljima da roditeljeiz sata u sat mogu obavještavati o bitnim trenucima,informacijama, obavijestima i događajima vezanih za njihovo dijete u vrtiću, što ću objasniti u jednim od sljedećih potpoglavlja.

U nastavku će biti objašnjeno na koji način odgojitelji u svrhu suradnje s roditeljimamogu koristiti:

- *Web* stranice;
- Društvenu mrežu – *Facebook;*
- Elektronička pošta i aplikacije *Viber*i *WhatsApp.*

5.1.*Web* stranice - stranice dječjih vrtića

Tehnologija je postala dio svakodnevnog života. *Web* stranica omogućava prezentaciju teksta, slika u digitalnom formatu, zvuka, animacija, poveznica i slično, tako da korisnici imaju lak pristup informacijama. Njome se, jednako tako, omogućava komunikacija u bilo koje vrijeme.

Danas većina vrtića ima svoje vlastite *web* stranice. Sadržaji koji se mogu pronaći na ovakvoj vrsti stranica pretežito su informativnog karaktera. Najčešće informacije koje možemo pronaći su način rada vrtića, ukupan broj radnika koji su raspoređeni po službama, program i cilj rada te ostale slične informacije. Svaki vrtić ima drugačiji izgled i raspoređen sadržaj, tako da je svaka *web* stranica vrtića drugačija, moglo bi se reći jedinstvena. Na stranicama su ponuđene različite rubrike gdje mogu biti navedene aktualne novosti, razni događaji u vrtiću, projekti, a neke stranice imaju svoj forum gdje roditeljimogu komunicirati i razmjenjivati informacije.Na *web* stranici vrtića, isto tako, mogu biti ponuđeni različiti članci

koji roditeljimasluže kao pomoć u odgoju djece. Ono što se još može pronaći to su kontakti (telefonski ili *e-mail*) određenih zaposlenika u vrtiću kako bi se roditeljimogli javiti te tražiti više informacija.

U nazad nekoliko godina ovakva vrsta „reklame“ vrtića postala je vrlo popularna. Roditeljimase skraćuje vrijeme pronalaženja najboljeg vrtića za njegovo dijete, na jednom mjestu može pronaći velik broj informacija koje ne može svaki dan čuti od odgojitelja, svakodnevno može pratiti trenutne i buduće događaje u vrtiću i sl. Ovakvim načinom suradnje roditelji, koji su u današnje vrijeme prenatrpani obavezama i poslom, mogu vrlo lako pratiti događaje te dobivati potrebne informacije u vrijeme kada njima to odgovara, odnosno u bilo koje doba dana ili noći.

Ono što može biti nedostatak ovakvog načina suradnje je prenošenje kratkih informacija bez opširnog komentiranja, mogućnost propuštanja obavijesti zbog neredovite promijene sadržaja stranice, nedostupnost računala ili internetau obitelji. Važno je napomenuti da su svi nedostaci rješivite se na njima može poraditi.

5.1.1 Analiza internetskih stranica dječjih vrtića

Za analizu su uzete stranice dječjeg vrtića „Križevci“ (http://vrtic.krizevci.hr/), dječjeg vrtića „Zraka sunca“ (http://www.zraka-sunca.hr/), dječjeg vrtića „Tratinčica“ (http://tratincica.hr/), te dječjeg vrtića „Smiješak“ (http://www.vrtic-smijesak.com/).

Početna strana dječjeg vrtića „Križevci“ pruža nam informacije o događajima iz vrtića. Na stranici postoji nekoliko padajućih izbornika. Izbornik „O nama“ nudi informacije o povijesnom razvoju predškolskog odgoja u Križevcima, povijest dječjeg vrtića „Križevci“, kako radi vrtić danas te informacije o zaposlenicima gdje su i navedene elektroničke pošte ravnatelja, pedagoga, zdravstvenog voditelja, logopeda, tajnika. U izborniku „Programi“ možemo pronaći informacije o redovitim programima, programu predškole te o kraćim programima. Izbornik „Upisi“ može pomoći roditeljima ukoliko žele upisat svoje dijete u neki od programa u vrtiću. Na stranici je još ponuđen tjedni jelovnik, kutak za roditelje koji sadrži

kraće pisane tekstove zdravstvenog voditelja, logopeda i pedagoga, dokumenti kao što je kurikulum dječjeg vrtića, pravilnici i slično, te kontakt dječjeg vrtića.

Na stranici dječjeg vrtića „Zraka sunca“ navedene su novosti, informacije o vrtiću, opisana je Agazzi metoda rada koju koriste u radu. Može se pogledati i fotogalerija sa slikama iz vrtića. Ono što je drugačije od prethodno opisane stranice dječjeg vrtića „Križevci“ je to što na ovoj stranici dječjeg vrtića u izborniku „Kontakti“ možemo odmah napisati poruku vrtiću koja se šalje preko naše električne pošte. Sa desne strane vidljiva je i anketa s pitanjem: „Sviđa li Vam se informiranje o radu i aktivnostima u vrtiću putem internetske stranice?“.

Stranica dječjeg vrtića „Tratinčica“ pruža nam informacije o radu vrtića nekad i danas, informacije o primarnom programu, programu predškole, kraćim programima te o programu za potencijalno darovitu djecu. Za svaki program naveden je i cilj programa. Također, na stranici se može pronaći ukupan broj radnika koji su raspoređeni u službi odgojno-zdravstvenih radnika, razvojno-pedagoških, administrativno-računovodstvenih radnika te službi tehničkog osoblja. U rubrici „Novosti“ nalaze se aktualne vijesti iz vrtića, natječaji za zapošljavanje, razni članci i drugo. U kontaktima je navedena adresa i kontakt vrtića, radno vrijeme računovodstva i tajništva te brojevi telefona i elektroničke pošte ravnatelja, pedagoga, psihologa, logopeda, zdravstvenog voditelja i službenika za zaštitu osobnih podataka te je moguće poslati poruku vrtiću koja se šalje s naše elektroničke pošte. Ono što je drugačije na ovoj stranici dječjeg vrtića su rubrika „Za roditelje“ i rubrika „Za djecu“ koje se nalaze na lijevoj strani. U rubrici „Za roditelje nalaze se savjeti i stručni članci koji mogu pomoći roditeljima, a u rubrici „Za djecu“ nalaze se priče, pjesme te brojalice i stihovi za djecu.

Web stranica dječjeg vrtića „Smiješak“ uz sve navedene mogućnosti i informacije ranije spomenutih stranica dječjih vrtića ima i naputak roditeljima za proslave rođendana u vrtiću te objavljene dječje radove, odnosno crteže.

Analizom web stranica dječjih vrtića dolazimo do zaključka da su većina informacija jednosmjernog karaktera. Roditelji mogu pronaći razne informacije i obavijesti na stranicama dječjih vrtića, no jedina mogućnost odgovora je putem e-maila ili pozivom na brojeve koji su ispisani na stranici. Ono što bi poboljšalo ovakvu vrstu suradnje roditelja s vrtićem, odgojiteljima i ostalim zaposlenicima je forum na stranici dječjeg vrtića koji bi roditeljima nudio mogućnost rasprava na različite teme.

5.2. Društvena mreža – *Facebook*

Facebook je internetska društvena mreža koja iz dana u dan broji sve više korisnika. Ovu društvenu mrežu koriste ljudi različite dobi, od djece i mladih do odraslih i starijih osoba. Možemo pretpostavit da i sve više roditeljaima svoj *facebookprofil,* ali sve je uobičajenijesusretati i profile dječjih vrtića. *Facebook* omogućuje objavljivanje slika, videa, poveznica, novosti i sličnih sadržaja na svoj vlastiti profil.

Ono što ova mreža može ponuditi odgojiteljima je stvaranje grupa koje mogu biti tajnogtipa, što znači da informacije unutar grupe mogu vidjeti samo članovi grupe i nitko drugi. Članove u grupu dodaje *admin*, u ovom slučaju to je odgojitelj. Odgojitelj u grupu dodaje sve roditeljekoji imaju *facebookprofil*. Članovi grupe, odnosno roditeljii odgojitelji mogu objavljivati različite sadržaje te raspravljati o različitim temama. Odgojitelji u grupu mogu objavljivat slike djece, ako postoji suglasnost svih roditelja, koje su slikane tokom boravka djeteta u vrtiću, videa različitih sadržaja, članke i tekstove, poveznice stranica na kojima mogu biti zanimljivi i edukativni sadržaji. Ono što roditeljitime dobivaju su korisni edukativni i kvalitetni sadržaji koji im mogu pomoći u odgoju i razumijevanju njihove djece, slikama si mogu bolje predočiti što njihovo dijete radi u vrtiću tokom dana te kakvi su im ponuđeni sadržaji, brzo dolaze do željenih informacijama te lako stupaju u kontakt s odgojiteljima i ostalim roditeljima. Jednako tako i roditeljimogu objavljivat njima zanimljive teme i sadržaje u grupu, mogu ostavljati komentare na sve sadržaje koji su objavljeni te se tako razvija komunikacija s odgojiteljima i ostalim roditeljima.

Uz sve ove pozitivne strane, postoji i ono loše što dolazi s ovakvom vrstom komunikacije. Može se dogodit da tokom komunikacije, odnosno komentiranja, dođe do krivog shvaćanja poruke, jer se napisane riječi mogu krivo shvatiti, ili može doći do različitog mišljenja i neshvaćanja. Odgojitelj je taj koji bi trebao riješiti ovakve konfliktne situacije tako što odmah na početku stvaranja grupe osmisli pravila ponašanja grupe na koje se poslije može pozvatiako dođe do kakvih konflikata. Jednako tako, odgojitelj, pošto je on *admin* grupe, ima kontrolu nad objavljivanjem sadržaja od strane roditelja. Pa tako bilo koji sadržaj koji je neprimjeren na bilo koji način može obrisati. No, uz jasno napisana pravila grupe ove situacije mogu se izbjeći.

5.2.1. Privatnost sadržaja

Grupe koje se kreiraju na *Facebooku* mogu biti javnog, zatvorenog i tajnog tipa. Sljedećom tablicom prikazana je privatnostu svakoj od navedenih tipova grupa:

	JAVNA GRUPA	ZATVORENA GRUPA	TAJNA GRUPA
Tko se može pridružiti u grupu?	Svatko može postati i biti član grupe.	Bilo tko može poslati zahtjev i biti dodan ili pozvan od člana grupe.	Bilo tko, ali mora prije biti pozvan i dodan od člana grupe.
Tko može vidjeti ime grupe?	Svi.	Svi.	Trenutni i bivši članovi grupe.
Tko može vidjeti članove grupe?	Svi.	Svi.	Trenutni članovi grupe.
Tko može vidjeti opis grupe?	Svi.	Svi.	Trenutni i bivši članovi grupe.
Tko može vidjeti oznake grupe?	Svi.	Svi.	Trenutni i bivši članovi grupe.
Tko može vidjeti što članovi grupe objavljuju?	Svi.	Trenutni članovi grupe.	Trenutni članovi grupe.
Tko može pronaći grupu u tražilici?	Svi.	Svi.	Trenutni i bivši članovi grupe.
Tko može vidjeti povijest grupe?	Svi.	Trenutni članovi grupe.	Trenutni članovi grupe.

Tablica 2: Tipovi *Facebook* grupa

Iz priložene tablice jasno se može vidjeti kako najveću privatnost podataka omogućava tajna grupa. U njoj odgojitelj poziva članove, trenutni i bivši članovi grupe mogu vidjeti ime grupe, članove, opis grupe, oznake te ju mogu pronaći na tražilici, a samo trenutni članovi grupe mogu vidjeti objave u grupi te povijest grupe.

5.2.2. Zaštita slika

Prije fotografiranja djece u skupini odgojitelj mora zatražiti roditeljev pristanak da se njegovo dijete smije fotografirati. U roditeljevom pristanku mora se jasno odrediti što se na slici smije, odnosno ne smije vidjeti (npr. lice djeteta). Jednako tako s roditeljima se dogovara žele li da se te slike objavljuju na dogovorenoj grupi na *Facebooku.* Ukoliko se roditelji odluče za takav način suradnje odgojitelj može napraviti grupu.

U opisu grupe odgojitelj može napisati pravila vezana uz korištenje fotografija koje su nastale u vrtiću te kojih bi se roditelji trebali pridržavat, a u protivnom mogu slijedit sankcije (npr. izbacivanje iz grupe). Odgojitelj je autor fotografije te se fotografija smije koristit samo na način na koji je autor fotografije naveo.

5.3. Aplikacije *Viber*i *WhatsApp*

*Viber*i *WhatsApp* su aplikacije za pametne telefone kojima se besplatno šalju i primaju poruke putem interneta. Korisnici ovih aplikacija mogu kreirati grupe te međusobno slati neograničen broj slika, videa, audio i tekstualnih poruka.

Ovaj način suradnje i komunikacije pruža odgojiteljima i roditeljimajoš više prednosti nego *Facebook.* Odgojitelji mogu svakom roditelju pojedinačno prema potrebi slati informacije i obavijesti vezanih uz dijete i njegov boravak u vrtiću. Na primjer, ovaj način komunikacije može predstavljati olakšanje roditeljimačije se dijete po prvi puta adaptira u vrtić. Odgojitelji takvo dijete mogu slikati u različitim aktivnostima tokom dana te slike poslat roditelju kako bi mogao vidjeti da se dijete dobro adaptiralo, da se igra s ostalom djecom te da nije uplakano ili uplašeno. Jednako tako mogu se slati videa snimljena tokom aktivnosti djece, kao i audio poruke. Aplikacija omogućuje i kreiranje grupa pa se tako može kreirati grupa svih roditeljagdje odgojitelj može slati informacije u grupu gdje će svi roditeljimoći vidjeti. Roditeljijednako tako mogu slati poruke i postavljati pitanja koja ih zanimaju.

Loša strana ovakve vrste komunikacije i suradnje je laka dostupnost korisnika ovih aplikacija tokom čitavog dana te kontroliranje poruka koje se šalju. Odgojitelji i roditeljimoraju se dogovoriti kako, kada i u kojim situacijama će koristiti ovakav tip komunikacije te što se takvom komunikacijom želi postići.

6. ZAKLJUČAK

Od odgojitelja se očekuje da se uspješno nose sa raznim izazovima suvremenog društva. Odgojiti i obrazovati dijete nije lako, a tu zahtjevnu zadaću dijele i odgojitelji i roditeljis istim ciljem, a to je zdravo, sretno, samopouzdano, kompetentno, odgojeno i obrazovano dijete. To se sve može postići stvaranjem suradnje i partnerstva te građenjem dobrog uzajamnog odnosa. Ono što je roditeljimaživotna uloga, odgojiteljima je profesionalna.

Ne postoji univerzalno pravilo, a niti recept kako s roditeljima uspostavitiuspješnu suradnju, ali postoje različite vještine, znanja i značajke ličnosti za uspostavljanje uspješne komunikacije i suradnje s odraslima. Tek u djetetovom ponašanju i zadovoljstvu možemo primijetiti koliko je uspješna suradnja odgojitelja i roditelja, jer kada dijete vidi njihovu uvažavajuću komunikaciju to u njemu budi osjećaj da je voljeno i sigurno.

Problem partnerstva je jednosmjerna komunikacija. Današnje doba nudi nam lepezu mogućnosti za suradnjom. Nisu svi roditeljijednako zainteresirani za određenim tipom suradnje, tako da odgojitelji moraju pronaći različite načine kako ih zainteresirati za što bolju komunikaciju i suradnju. Suvremeni načini života sve više je skloniji komunikaciji i dobivanju informacija putem interneta, što znatno skraćuje vrijeme i omogućuje laku dostupnost. Pa zašto ne iskoristi pozitivne strane ovakve komunikacije te omogućiti i takvu vrstu suradnje odgojiteljai roditeljakako bi se jačao njihov suradnički odnos.

LITERATURA

Knjige:

Anić, V. (2006). *Veliki rječnik hrvatskog jezika*. Zagreb: Novi Liber

Goffin, S. G., Day, D. E. (1994). *New Perspectives in Early Childhood Education*, New York: Teaschers College Press

Ljubetić, M. (2007). „(Samo)vrednovanje u sustavu ranog odgoja i obrazovanja". *Pedagogijska istraživanja*, 4: 43-56.

Ljubetić, M. (2009). *Vrtić po mjeri djeteta – Kako procjenjivati kvalitetu u ustanovi ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja.* Zagreb: Školske novine.

Ljubetić, M. (2014). *Od suradnje do partnerstva obitelji, odgojno-obrazovne ustanove i zajednice*. Zagreb: Element.

Maleš, D. (1994). „različito shvaćanje suradnje roditelja i profesionalaca". *Napredak: časopis za pedagogijsku teoriju i praksu,* 3: 342-349.

Maleš, D. (2012). „Obitelj i obiteljski odgoj u suvremenim uvjetima". *Dijete, vrtić, obitelj*, 18: 13-15.

Milanović, M. i dr. (2014). *Pomozimo im rasti.* Zagreb: Golden marketing – Tehnička knjiga.

Miljak, A. (1996). *Humanistički pristup teoriji i praksi predškolskog odgoja.* Zagreb: Persona.

Mlinarević, V. (1999). *Interakcija odrasli – dijete i autonomija djeteta*. Osijek: Sveučilište J. J. Strossmayera

Mlinarević, V., Tomas, S. (2010). „Partnerstvo roditelja i odgojitelja: čimbenik razvoja socijalne kompetencije djeteta". *Magistra Iadetina*, 5: 143-158.

Rončević, A. i Vičević, M. (2015). Univerzalna istina u razvijanju osobnih i profesionalnih kompetencija odgajatelja i učitelja. Dostupno na: https://bib.irb.hr/datoteka/404725.UNIVERZALNA_ISTINA.pdf (07.12.2015.)

Rosić, V. i Zloković, J. (2002). *Prilozi obiteljskoj pedagogiji.* Rijeka: Graftrade.

Slunjski, E. (2008). *Dječji vrtić zajednica koja uči*. Zagreb: Spektar Media.

Slunjski, E. i dr. (2006). „Kompetencije odgojitelja u vrtiću – organizaciji koja uči". *Pedagogijska istraživanja*, 3: 45-58.

Stevanović, D. i M. (2004). *Predškolsko dijete za budućnost*. Varaždinske toplice: Znanstvena biblioteka / Tonimir.

Špoljar, K. (2003). *Slobodno izražavanje u funkciji podizanja odgojne kvalitete vrtića*. Zagreb: Zbornik Učiteljske akademije u zagrebu.

Višnjić Jevtić, A. (2015). *Modaliteti uključivanja roditelja u konstrukciju kurikuluma*. U: I. Visković (ur.) Mirisi djetinjstva – *Nacionalni kurikulum ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja – teorijske postavke i implementacija* (pp. 41 – 48). Makarska: Dječji vrtić Biokovsko zvonce

Internet stranice:

1. http://tratincica.hr/ (06.01.2016.)
2. http://vrtic.krizevci.hr/ (06.01.2016.)
3. http://www.vrtic-smijesak.com/ (06.01.2016.)
4. http://www.zraka-sunca.hr/ (06.01.2016.)

BIOGRAFIJA

Zovem se Martina Lepčić, rođena sam 21. veljače 1994. godine u Koprivnici. Živim u Križevcima gdje sam od 2000. do 2008. pohađala Osnovnu školu Ljudevita Modeca, a od 2008. do 2012. srednju školu „Ivan Seljanec“, smjer komercijalist. Maturirala sam s odličnim uspjehom. 2012. godine upisujem se na Učiteljski fakultet, podružnica u Čakovcu, studij Ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja kao redovni student. U razdoblju od 2008. do 2012. godine bila sam član kulturnog umjetničkog društva „Križevci“.